

1e Bestuursrapportage 2019

Versie: 3.0.0.0.0.0

3.5.2 Financiële afwijkingen begroting 2019

Programma 5 Omgevingskwaliteit (- = voordeel)

nr	Onderwerp	L/B	I/S	2019	2020	2021	2022
05.07	Dagelijks onderhoud openbare verlichting	L	S	65	-	-	-
05.08	Verbrandingsbelasting	L	S	560	-	-	-
05.15	Afwegingskader Duurzaamheid en klimaatadaptatie	B	I	-50	-	-	-
		L	I	50	-	-	-
05.20	Onderzoek Klimaatadaptatie	L	I	75	-	-	-
	Onderzoek Klimaatadaptatie (dekking reserve Duurzame Verstedelijking)	B	I	-75	-	-	-
05.22	Klimaatadaptatie - stimulering woningbouwcorporaties	B	I	-50	-	-	-
		L	I	50	-	-	-
05.24	Klimaatadaptatie - stimulering bewoners	B	I	-50	-	-	-
		L	I	50	-	-	-
05.27	Dierenwelzijn: dierenambulance en vogelasiel	L	S	26	-	-	-
05.29	Krediet Singelpark Bruggen	B	S	-	-	-5	-5
		L	I	-	-	-	-
			S	-	-	5	5
05.32	Saneren bagger Oostvlietpolder	L	I	1.076	-	-	-
05.34	Bomenfonds	B	I	700	-	-	-
		L	I	-700	-	-	-
05.37	Polderdaken bouwtoeren Rijnsburgerblok Lorentz	B	I	-50	-	-	-
		L	I	50	-	-	-
05.40	Reserve Duurzame Verstedelijking	B	I	-800	-	-	-
		L	I	800	-	-	-
05.43	Verkenning Gouden Balbrug	L	I	37	-	-	-
Totaal				1.764	-	-	-

Bedragen x € 1.000,-

3.5.3 Toelichting afwijkingen begroting 2019

Mee- en tegenvallers:

Dierenwelzijn: dierenambulance en vogelasiel

De gemeente Leiden draagt op dit moment niet bij aan de kosten van transport en opvang van gewonde wilde dieren. Het college ziet het als een morele verantwoordelijkheid om ook de opvang en het transport van wilde dieren te ondersteunen. Het college is in gesprek over het beschikbaar stellen van een locatie; hiervoor wordt de locatie bij de dierenweide in de Mors onderzocht. Op basis van het aandeel in Leiden aangetroffen wilde dieren (42%) wordt voorgesteld om een vergoeding te geven van € 25.500 voor het vervoeren en opvangen van in Leiden aangetroffen wilde dieren door de dierenambulance en het vogelasiel (conform motie).

Dagelijks onderhoud openbare verlichting

Door de marktwerking zijn aannemers 'minder gretig' opdrachten aan te nemen waardoor de prijzen sterker stijgen. De tarieven zijn daarmee aanmerkelijk hoger dan in 2016 ten tijde van het opstellen van de beheerplannen en disproportioneel hoger dan de door de gemeente gehanteerde indexatie. Gezien de gerealiseerde structurele taakstellingen in de afgelopen jaren is het niet mogelijk om de prijsstijging van € 65.000 voor onderhoud openbare verlichting binnen de budgetten van beheer op te vangen. Indien het wel binnen de bestaande budgetten opgevangen moet worden zal dit leiden tot een negatief effect op de beeldkwaliteit van de openbare ruimte, achterstallig onderhoud (met op termijn hogere kosten) en een afname van de bedrijfszekerheid van technische objecten.

Verbrandingsbelasting

Het kabinet heeft onlangs de belasting op het verbranden van restafval per 2019 fors verhoogd (van € 13,21 naar € 32,12 per 1.000 kilogram). De verhoging is ingegeven door het landelijk beleid om afvalscheiding te bevorderen en om te ontmoedigen dat afvalstoffen worden verbrand als vorm van verwijdering. Voor gemeente Leiden betekent dit een extra structurele last van € 560.000.

Saneren bagger Oostvlietpolder

In de Oostvlietpolder, bij de volkstuinten, is geconstateerd dat een deel van de oeverbeschoeiing van de sloten bestaat uit asbesthoudende materialen en dat ook een deel van de waterbodem inmiddels met asbest is verontreinigd. Dit betekent dat de met asbest vervuilde bagger verwijderd moet worden (baggeren) en de beschoeiingen gesaneerd. De totale kosten bedragen € 1.471.500 (verwijderen asbesthoudende oeverbeschoeiing, baggeren en schoonmaken waterbodem en aanbrengen van nieuwe oeverbeschoeiingen). Een deel van de kosten wordt gedekt uit het bij Kaderbrief 2018 beschikbaar gestelde budget (voor baggeren als gevolg van het lek raken van het baggerdepot). Daarnaast zal een deel van de kosten worden verhaald bij volkstuinvereniging. Per saldo resteert een tekort van € 1.076.000.

Verkenning Gouden Balbrug

Er is een verkenning uitgevoerd voor de mogelijkheden voor aanleg van de Gouden Balbrug aan de Langegracht. Na het besluit om de Gouden Balbrug niet aan te leggen, worden de incidentele kosten van deze verkenning (een bedrag van € 37.000) ten laste van de exploitatie gebracht.

Krediet Churchill brug

Door de marktwerking zijn aannemers 'minder gretig' opdrachten aan te nemen waardoor de prijzen sterker stijgen. De tarieven zijn daarmee aanmerkelijk hoger dan in 2016 ten tijde van het opstellen van de beheerplannen en disproportioneel hoger dan de door de gemeente gehanteerde indexatie. De vervanging van de Churchillbrug was oorspronkelijk begroot op € 3,4 miljoen (inclusief vooronderzoek). De scopewijziging om ook rekening te houden met de toekomstige ontsluiting van het Wernink terrein betekende dat diverse extra onderzoeken zijn uitgevoerd om te bepalen of een extra rijbaan technisch haalbaar is. Uit onderzoeken is gebleken dat de derde rijbaan haalbaar is. Op basis van voorgaande ontwikkelingen is een actuele raming opgesteld van € 3,9 miljoen. Dit betekent dat er een aanvullend krediet van € 540.000 nodig is (met een structurele kapitaallast van € 14.400). Voorgesteld wordt om de meerkosten voor het aanbrengen van de derde rijbaan uiteindelijk neer te leggen bij de ontwikkelaar van het Wernink terrein. De jaarlijkse kapitaallasten van € 14.400 zijn als tegenvaller meegenomen bij Kaderbrief 2020-2023.

Krediet beweegbare bruggen (machine richtlijn)

Door de marktwerking zijn aannemers 'minder gretig' opdrachten aan te nemen waardoor de prijzen sterker stijgen. De tarieven zijn daarmee aanmerkelijk hoger dan in 2016 ten tijde van het opstellen van de beheerplannen en disproportioneel hoger dan de door de gemeente gehanteerde indexatie. Het is niet mogelijk deze prijsstijgingen binnen de eigen budgetten op te vangen. Voor de elf beweegbare bruggen en vier op afstand beweegbare bruggen gaat dit om een bedrag van € 1,8 miljoen. Tevens moet bij twee van de vier op afstand beweegbare bruggen ook de aandrijving worden vervangen om aan de beoogde machine richtlijn te voldoen (kosten € 1,1 miljoen). Voorgesteld wordt het krediet beweegbare bruggen met € 2,9 miljoen te verhogen, de bijbehorende kapitaallasten bedragen € 174.000. De huidige afschrijvingstermijn voor machinerichtlijn is conform financiële verordening vastgesteld op 10 jaar. De afschrijvingstermijn van 10 jaar is voor installaties gerelateerd aan de machinerichtlijn te snel en kan met de huidige inzichten worden aangepast naar 20 jaar. Als gevolg van het aanpassen van de afschrijvingstermijn ontstaat er een structureel voordeel op de kapitaallasten van het reeds beschikbaar gestelde krediet. Voorgesteld wordt het extra benodigde krediet met de daarbij behorende kapitaallast te dekken met het voordeel. Per saldo resteert een structureel voordeel van afgerond € 18.000 dat als tegenvaller wordt meegenomen bij Kaderbrief 2020-2023.

Krediet lagers Rembrandtbrug

De Rembrandtbrug wordt als gevolg van het actualiseren van de machinerichtlijn aangepakt. Tijdens de voorbereiding van het vernieuwen van de machinerichtlijn is gebleken dat er sprake is van overmatige speling op lagers. Het is daarom noodzakelijk om de lagers gelijktijdig met de uitvoering van de machinerichtlijn te vervangen. Bij het niet vervangen van de lagers ontstaat er op korte termijn gevolgschade aan de technische installatie. Voorgesteld wordt om een krediet van € 100.000 beschikbaar te stellen. De jaarlijkse kapitaallasten van € 2.667 zijn als tegenvaller meegenomen bij Kaderbrief 2020-2023.

Budgetneutrale wijzigingen:

Afwegingskader Duurzaamheid en klimaatadaptatie

Als uitwerking van een motie is een duurzaamheidsparagraaf en afwegingskader opgesteld. Dit afwegingskader zal nog worden verbreed met andere thema's als duurzaamheid en mogelijk verdiept met een puntensysteem voor de verschillende thema's. Het benodigde budget van € 50.000 wordt gedekt door een onttrekking aan de reserve Duurzame Verstedelijking.

Onderzoek Klimaatadaptatie

Er leven nog onderzoeksvragen over hitte (wat is hitte, wat zijn de gevolgen, hoe heet is het daadwerkelijk). Deze onderzoeksvragen worden eventueel samen met de GGD opgepakt. Voor droogte wordt uitgebreider onderzoek gedaan naar houten paalfunderingen met Erfgoed. Voor bodem wordt meegedaan met een landelijk onderzoeksprogramma met Deltares om alle data op orde te krijgen voor uiteindelijk een goede afweging voor de ordening in de ondergrond. Dit is ook weer input voor de omgevingsvisie en omgevingsplan. Daarnaast wordt ook citizen science opgenomen in het onderzoeksprogramma (onderzoek door burgers bijvoorbeeld meten van daadwerkelijke warmte). Voorgesteld wordt om een budget van € 75.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken door een onttrekking aan reserve Duurzame Verstedelijking.

Krediet project SPONGE

Om een compacte stad als Leiden klimaatbestendig te maken is het niet voldoende om alleen de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten. Opvang van regenwater op daken is een essentieel onderdeel om de doelstellingen te halen. Om goede beleidsuitgangspunten voor waterberging op daken te formuleren is het nodig om met verschillende mogelijkheden in de praktijk te experimenteren. Het experimenteren met innovatieve klimaat adaptieve maatregelen is in Leiden belegd in het SPONGE project. In het SPONGE project worden door middel van samenwerkingen met diverse partijen waterdaken op nieuwbouw en op renovatie panden gerealiseerd. Op dit moment zijn er twee waterdaken aangewezen als test locatie. Op de nieuwbouwtoren van de Lorentz wordt een polderdak gebouwd waarmee water wordt gebufferd en de groene daktuin wordt geïrrigeerd. Daarnaast wordt een bijdrage geleverd aan de daktuin van PLNT. Met deze case wordt ervaring opgedaan met waterbuffering op daken van bestaande gebouwen. Voorgesteld wordt om een krediet van € 100.000 beschikbaar te stellen en dit te dekken door een verlaging van het krediet integraal waterplan met hetzelfde bedrag.

Krediet versterking vergroening Korte Vlietzone

De Korte Vlietzone wordt opgeknapt binnen het programma Parken. Momenteel is het park een zone met grasvelden, kleine speelgelegenheden, een smal fietspad en voetpad. Er is weinig biodiversiteit en de verschillende gebruikers zitten elkaar in de weg. Om de biodiversiteit te laten toenemen komt er meer (variatie aan) beplanting. Ook wordt er een bijenlint aangelegd en worden de paden verbreed en opgeknapt en voorzien van ander materiaal (asfalt en half-verharding). Daarnaast wordt er meer speelgelegenheid aangelegd. De verbeteringen van deze zone worden mede mogelijk gemaakt door verschillende subsidies. Voorgesteld wordt om het beschikbare krediet te verhogen met een bedrag van € 219.998 en dit te dekken door een subsidie van de Provincie Zuid-Holland (€ 194.998) en het verlagen van het krediet versterking groene hoofdstructuur met € 25.000.

Klimaatadaptatie - stimulering woningbouwcorporaties

Woningbouwcorporaties worden gezien als de motor van een aantal veranderingen (klimaatadaptatie en energietransitie). Voorgesteld wordt om een budget van € 50.000 beschikbaar te stellen om woningbouwcorporaties te stimuleren klimaatadaptieve maatregelen mee te nemen in hun projecten en dit te dekken door een onttrekking aan de reserve Duurzame Verstedelijking.

Klimaatadaptatie - stimulering bewoners

Om ons doel: Leiden klimaatbestendig te kunnen realiseren hebben we bewoners nodig. Bewoners kunnen ook maatregelen treffen om wateroverlast, droogte en hitte tegen te gaan op hun eigen perceel. Voorgesteld wordt om een budget van € 50.000 beschikbaar te stellen om voorbeeldprojecten te ondersteunen en dit te dekken door een onttrekking aan de reserve Duurzame Verstedelijking.

Krediet Blekerspark

Het definitief ontwerp, zoals vastgesteld door de gemeenteraad op 15 maart 2018, is de afgelopen periode uitgewerkt tot een uitvoeringsontwerp. De uitwerking van een aantal speciaal voor dit park ontworpen onderdelen bleek echter een technisch complexe opgave. Als gevolg hiervan was meer voorbereidings- en uitwerkingstijd nodig wat resulteerde in hogere plankosten dan begroot. Daarnaast bleek ook een extra waterbodemonderzoek en een opsporingsonderzoek conventionele explosieven noodzakelijk. Om de plankosten en onderzoekskosten te kunnen dekken wordt voorgesteld het beschikbare krediet met € 75.000 te verhogen en dit te dekken door het gereserveerde budget voor het deelproject Hortus in het meerjareninvesteringsplan te verlagen met hetzelfde bedrag. Na aftrek van deze bijdrage zijn nog voldoende middelen beschikbaar om in de toekomst het deelproject de Hortus tot uitvoer te brengen.

Krediet Singelpark Bruggen

Bij de uitvoering van de Singelparkbruggen wordt een overschrijding op het krediet verwacht van € 939.675 en op de tegelijk uit te voeren kademuur Groenhazengracht een overschrijding van € 125.000. Dit als gevolg van onvoorziene zaken als de technische uitvoering van de beweegbare brug, faillissement van een onderaannemer en de meerkosten voor het verplaatsen van de woonboot. Ook was er meer tijd nodig voor het verkrijgen van de omgevingsvergunning. Binnen prestatie '5C1.1 Ontwikkelen beleid Groen' is structureel een bedrag van € 300.000 opgenomen voor het onderhoud van het Singelpark (inclusief een bedrag voor de bruggen). Omdat

de bruggen nu een jaar later klaar zijn en het eerste jaar onderhoud door de aannemer wordt uitgevoerd, kan in 2019 en 2020 incidenteel een bedrag van € 266.000 worden ingezet voor de uitvoering van de bruggen. Daarnaast is de uiteindelijke beschikking van Holland Rijnland € 22.000 hoger dan geraamd en vallen door de vertraging van de aanleg bruggen de kapitaallasten in 2020 vrij (een bedrag van € 51.000). Voorgesteld wordt om dit eenmalig bedrag ook in te zetten voor de aanleg bruggen. Verder wordt ter dekking van de aanleg bruggen voorgesteld om per saldo een bedrag van € 600.000 te activeren waarbij de kapitaallasten € 15.992 bedragen. De renovatie van de kademuur aan de Groenhazengracht is naar voren gehaald in verband met de aanlanding van de brug die daar wordt geplaatst. Voor deze renovatie is een aanvullend krediet van € 125.000 nodig voor uitvoering. Nu de eerste fase van het Singelpark in vergevorderd stadium is ontworpen en wordt uitgevoerd is na doorrekening van de onderhoudslasten van de Singelpark projecten € 20.000 ruimte in de voor onderhoud gereserveerde middelen in prestatie 5C1.1. Voorgesteld wordt om de kapitaallasten voor de bruggen en de kademuur structureel in mindering te brengen op het geraamde budget voor onderhoud Singelpark.

Bomenfonds

Bij de afdoening van motie M18.0060 (Bomenfonds) is over de werking van het bomenfonds geïnformeerd. In de raadsinformatiebrief is ook ingegaan op de vrijval van middelen uit het Bomenfonds van € 700.000 die in de begroting 2019 is opgenomen. De conclusie was dat nadere beschouwing maakte dat dit bedrag mogelijk niet helemaal beschikbaar komt. Middels deze technische wijziging wordt de bijbehorende onttrekking uit het bomenfonds teruggedraaid. Wanneer middelen onbenut blijven en vrijvallen, zal het college deze betrekken bij de vergroeningsambities.

Polderdaken bouwtoeren Rijnsburgerblok Lorentz

Voor de realisatie van retentiedaken (raming € 200.000) door de projectontwikkelaar op een van de torens van nieuwbouw Lorentz in het Stationsgebied wordt voorgesteld dat de projectontwikkelaar en de gemeente Leiden elk 50 / 50 van de kosten dragen. Dit betekent een bijdrage door de gemeente Leiden van € 100.000. Voorgesteld wordt om deze voor € 50.000 te dekken uit het beschikbare krediet SPONGE en voor € 50.000 uit project Stationsgebied middels onttrekking uit de reserve herontwikkeling Stationsgebied e.o. Dit wordt als een verantwoorde investering gezien omdat het een gemeentelijke bijdrage betreft in het kader van technologische innovatie. 'Worst case' functioneert het dak tijdelijk en leren we veel van plaatsing en werking, 'best case' is Lorentz een voorbeeld voor de hele ontwikkeling van het (brede) Stationsgebied en andere projecten in Leiden, waarmee een enorme slag wordt geslagen in de gemeentelijke wateropgave. Uiteraard levert een grootschalige aanpak van slimme opslag van water op daken ook een serieuze besparing in het maken van open water in de openbare ruimte dan wel investering in riolering.

Reserve Duurzame Verstedelijking

Voorgesteld wordt om conform collegebesluit Aanpak Duurzaamheidsopgaven 2019 en bijbehorende raadsbrief (Herijking Programma Duurzaamheid) een bedrag van € 800.000 aan de reserve Duurzame Verstedelijking te onttrekken voor de nieuwe fase Duurzaamheid in 2019.

Krediet Leiding over Oost op Leids grondgebied (LoO)

Het project Leiding over Oost betreft een initiatief van het Warmtebedrijf Rotterdam dat door de gemeente wordt gefaciliteerd en begeleid. Het project vervult een rol in de verwezenlijking van de regionale en gemeentelijke ambities met betrekking tot de energietransitie en de klimaatdoelstellingen. Doel van het project is (het faciliteren van) de realisatie van een hoge temperatuur warmtetransportsysteem met bijbehorende voorzieningen en technische installaties ten behoeve van de levering van restwarmte uit de Rotterdamse haven aan het Leidse stadswarmtenet, waarmee in de huidige en toekomstige warmtebehoefte van de Leidse regio (Leiden, Leiderdorp en Oegstgeest) kan worden voorzien. Ten aanzien van de financiën geldt als uitgangspunt dat de gemeentelijke plankosten worden verrekend met het Warmtebedrijf Rotterdam. Voorgesteld wordt om een krediet van € 400.000 beschikbaar te stellen voor de plankosten en dit te dekken door een bijdrage derden van € 200.000 en een bijdrage van € 200.000 uit prestatie '5D1.4 Uitvoering Duurzaamheid'.

Krediet Noorderkwartier West

Project Herinrichting Noorderkwartier West is vrijwel afgerond. Er moeten alleen nog werkzaamheden in de Bronckhorststraat worden uitgevoerd als gevolg van een straatophoging en een aantal straatkolken worden verplaatst (raming € 40.000). Daarnaast wordt in verband met de overdracht van de openbare ruimte aan de cluster Beheer rekening gehouden met een aantal herstelwerkzaamheden (raming € 20.000). Voorgesteld wordt om het beschikbare krediet met € 60.000 te verhogen en de bijbehorende kapitaallasten van € 2.700 (vanaf 2020) ten laste van de stelpost kapitaallasten te brengen. Tevens wordt voorgesteld om het krediet met een bedrag van € 30.000 te verhogen vanwege een nog niet geraamde bijdrage van het nutsbedrijf als gevolg van extra werkzaamheden en vertraging in de uitvoering van de herinrichting van het project Noorderkwartier West. Deze bijdrage wordt gebruikt voor het uitvoeren van een aantal kleinere, afrondende werkzaamheden.

6

Stedelijke ontwikkeling